

BARN OCH GRUNDSKOLA BOG

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys ska göras vid beslut som får långsiktiga effekter för barn och vid beslut av övergripande eller strategisk karaktär. Barnkonsekvensanalysen är ett verktyg för att omsätta barnkonventionen i handling och visa på barnets bästa. I en barnkonsekvensanalys ska barnets rättigheter och barnets röst presenteras, problematiseras och tas ställning till. Principen om barnets bästa ska väga tungt, men det kan finnas situationer då andra intressen väger tyngre och därmed får företräde. När ett enskilt barns bästa eller en grupp barns bästa måste ge vika för andra intressen bör beslutsfattaren redogöra för kompensatoriska insatser.

Med hjälp av barnkonsekvensanalyser kan beslutsfattare arbeta systematiskt och säkerställa att barnperspektivet finns med i besluten.

Inledning och bakgrund

Beskriv kort vad som föranlett beslutet om barnkonsekvensanalys

En utredning har genomförts för att utreda förutsättningarna för att fritidshemmet Myran avvecklas och att fritidshem inom Vallatorpsskolan för elever i årskurs 4-6 startas. Utredningen syftar till att säkerställa att verksamheten bedrivs i enlighet med skollagen (2010:800) och Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet samt att resurser används effektivt, med hänsyn till minskande barnantal och ekonomiska förutsättningar.

Uppdragsgivare

Ange vem eller vilka som beslutat om att barnkonsekvensanalysen ska göras.

Maria Assarsson, utbildningschef

David Bergman, kultur- och fritidschef

Syfte och aktuell frågeställning

Beskriv vad syftet och frågeställningen är med den aktuella barnkonsekvensanalysen.

Syftet med denna barnkonsekvensanalys är att säkerställa att kommunen har tagit hänsyn till barnens bästa i samband med att Myrans fritidshem för åk 4-6 flyttas från Myrans lokal till Vallatorpsskolans lokaler.

Frågeställning: Hur säkerställer Täby kommun att barns bästa tillgodoses genom att den inskrivna fritidsverksamheten för elever i åk 4-6 på Myran övergår till Vallatorpsskolans lokaler och med Vallatorpsskolans personal?

Styrdokument

Ange vilka rättigheter i barnkonventionen som är aktuella. Vad säger dessa?

Ange vilken lagstiftning som är aktuell. Vad säger denna?

Barnkonventionen:

Artikel 2 Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.

Artikel 3 Barnens bästa ska komma i främsta rummet vid olika beslut som rör barn.

Artikel 6 Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.

Artikel 12 Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Skollagen 14 kap. *Fritidshemmet* samt övriga kapitel som gäller fritidshemmet.

Läroplan för grundskolan samt för förskoleklassen och fritidshemmet.

Aktuell forskning

Redogör för aktuell forskning inom det område som frågan berör.

Skolverket (2023) Fritidshemmet. Ett kommentarmaterial till läroplanens fjärde del.

Skolverket (2023) Styrning och ledning av fritidshemmet. Kommentarer till Skolverkets allmänna råd om styrning och ledning av fritidshemmet.

Prop. 2009/10:169, Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet

SOU 2022:61 Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid

Skolinspektionen (2024) Elevens hela dag som utgångspunkt för stöd. Arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd i skola och fritidshem (tematisk kvalitetsgranskning).

Ansvarig för kartläggning och analys

Ange vilka personer som deltar i arbetet. Ange namn och befattning.

Gustaf Kangeryd, utredare

Anton Mälberg, utredare

Barn som berörs

Ange vilket eller vilka barn som berörs direkt eller indirekt av åtgärden samt på vilket sätt de berörs och hur de har identifierats.

Elever som är inskrivna på Myrans fritidshem. Indirekt berörs även elever på Vallatorpsskolan samt mötesplatsen Myran och Täby spelsällskap.

Metod

Vilken hänsyn har tagits till barns synpunkter och på vilket sätt har synpunkterna inhämtats? Vilken information har barnen fått för att kunna yttra sig i frågan?

Ansvariga för barnkonsekvensanalysen har inhämtat synpunkter från barn som idag är inskrivna på Myrans fritidshem genom kvalitativa intervjuer. Det har även skickats ut en enkät till vårdnadshavare till barn som idag är inskrivna på Myran för att kunna ta del av deras synpunkter.

Totalt 13 barn som går på Myrans inskrivna fritidshem intervjuades av totalt 80 inskrivna. Intervjuerna genomfördes av Myrans personal.

Totalt 57 enkäter besvarades av de 146 som skickades ut, vilket motsvarar en svarsfrekvens på 39 procent.

Aktuella synpunkter och erfarenheter

Vad säger barnen? Vad säger verksamheterna? Vad säger vårdnadshavare?

Enkätsvaren från vårdnadshavarna visar att Myran är en mycket uppskattad verksamhet och att det finns ett missnöje för att en förändring skulle kunna leda till försämring. Vårdnadshavarna är missnöjda över att fritidshemmet skulle likna fritidsverksamheten på lågstadiet, där de anser att utbudet och aktiviteterna inte är anpassade för äldre barn. Både vårdnadshavarna och elever önskar att kommunen anpassar Vallatorpsskolans lokaler enligt hur Myrans lokal är anpassad idag.

Positiva effekter av beslutet

Effekterna kan exempelvis handla om sådant som rör förutsättningar för barns och elevers utveckling mot målen. Det kan också handla om sådant som rör ekonomi, organisation, personal, vårdnadshavare, arbetsmiljö, utvecklings- och kvalitetsarbete.

Granskning av styrdokument visar att fritidshem som integreras inom ramen för en skola och därmed delar personal med skolan och är del i skolans systematiska kvalitetsarbete ger större förutsättningar att bedriva en verksamhet i enlighet med krav och mål i skollag och läroplan. Detta gäller inte minst elevernas utveckling och lärande, där samverkan mellan skola och fritidshem kan förstärka lärandet och bidra till att kunskapsmålen uppnås.

Negativa effekter av beslutet

Effekterna kan exempelvis handla om sådant som rör förutsättningar för barns och elevers utveckling mot målen. Det kan också handla om sådant som rör ekonomi, organisation, personal, vårdnadshavare, arbetsmiljö, utvecklings- och kvalitetsarbete.

Vallatorpsskolans lokaler och utbud av aktiviteter riskerar att inte kunna motsvara elevernas förväntningar, vilket kan leda till elevtapp.

Om Myrans inskrivna fritidsverksamhet övergår till Vallatorpsskolans regi innebär det att kultur och fritids personal blir övertalig, vilket kan påverka barnen på mötesplatsen Myran, Täby spelsällskap och andra mötesplatser i kommunen.

Intressekonflikter

Finns särskilda problem eller intressekonflikter gällande införandet av förslaget? Ställs olika grupperns behov mot varandra?

Nej, inga intressekonflikter identifierade.

Kompensatoriska insatser

Ange vilka kompensatoriska insatser som planeras för att möta de negativa effekter som framkommit i kartläggningen. Insatserna ska eliminera, reducera och/eller hålla konsekvenserna under kontroll eller om det inte är möjligt, minska konsekvenserna för barnen.

För att elevernas övergång från Myran till Vallatorpsskolan ska präglas av sammanhang, kontinuitet och progression i utveckling och lärande är det viktigt att verksamheterna, i enlighet med läroplanen, utbyter kunskaper, erfarenheterna och information om innehållet i

utbildningen. En annan aspekt är att bevara vänskapsrelationer genom att planera övergången så att barnen kan fortsätta i samma grupper och genom aktiviteter som stärker gemenskapen.

Slutligen föreslås elever i fritidshemmet Myran redan innan flytten genomförs göras delaktiga i utformningen av lokalerna och i planering av aktiviteter. Elever och vårdnadshavare kan också ges möjlighet till informationsmöten och rundvandringar som kan ge eleverna en chans att bekanta sig med den nya miljön och skapa en välinformerad bild av förändringen.

Prövning av barnets bästa

Här görs en helhetsbedömning där det bör framgå:

- *På vilket sätt förslaget påverkar barnen, på kort och lång sikt.*
- *Om barns rättigheter tillgodoses enligt barnkonventionens artiklar 2, 3, 6 och 12*
- *Om förslaget innebär att man agerar utifrån barnens bästa*
- *Om det rekommenderas kompensatoriska insatser.*

På kort sikt kan barnen påverkas av missnöje som kan förekomma i samband med förändringen. Samtidigt bedöms förändringen innebära att verksamheten inom Vallatorpsskolans regi kommer att innebära bättre förutsättningar för att driva verksamheten i enlighet med läroplanen, vilket är positivt för barnens utveckling och lärande.

Ansvariga för barnkonsekvensanalysen gör bedömningen att förslaget tillgodoser barnkonventionens artiklar 2, 3, 6 och 12.

Barnkonsekvensanalysen rekommenderar kompensatoriska insatser, vilka beskrivs ovan.